

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

M. Vitruvii ... De architectura libri decem

**Vitruvius
Frontinus, Sextus Iulius**

Argentorati, 1543

Cap. XX

[urn:nbn:de:bsz:31-128539](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-128539)

celeriores & uehementiores efficiebant eius motus. Supra autem id tignum quod inibi erat, arcus agebantur ad tegendum canalem, uti sustinerent corium crudum, quo ea machina erat inuoluta. De corace nihil putauit scribendum, quod animaduerteret eam machinam nullam habere uirtutem. De accessu, qui ἐπιβάτης græce dicitur, & de marinis machinationibus, quæ per nauim aditus habere possunt, scribere se tantum pollicitum esse uehementer animaduerti, neque rationes earum cum explicuisse. Quæ sunt ab Diade de machinis scripta, quibus sint comparationibus exposuimus. Nunc quemadmodum à præceptoribus accepi, & utilia mihi uidentur, exponam.

DE TESTVDINE AD CONGESTIONEM
fossarum paranda. CAP. XX.

TESTUDO, quæ ad congestionem fossarum paratur, eaque etiam accessus ad murum potest habere, sic erit facienda. Basis compingatur, quæ græce τετραγών dicitur quadrata, habens quoque uersus latera singula pedum .xxv. & transversaria quatuor. Hæc autem contineantur ab alteris duobus crassis. f. s. latis. s. distent autem transversaria inter se circiter pede .s. supponanturque in singulis interuallis eorum arbuscule, quæ græce ἀρούροδον dicitur, in quibus uersantur rotarum axes conclusi laminis ferreis. Eaque arbuscule ita sint temperatæ, ut habeant cardines & foramina, quo uectes traiectiones earum expediant, uti ante & post, & ad dextrum seu sinistrum latus, siue oblique ad angulos opus fuerit, ad id per arbusculas uersati progredi possint. Collocentur autem insuper basim tigna duo, in utramque partem proiecta pedes senos, quorum circa proiecturas figantur altera proiecta duo tigna ante frontes pedes .vij. crassa & lata uti in basi sunt scripta. Insuper hæc compactionem erigantur postes compactiones præter cardines pedum .ix. crassitudine quoque uersus palmipedales, interualla habentes inter se sesquipedis. Eæ concludantur superne inter cardinatis trabibus. Supra trabes collocentur capreoli cardinibus alius in alium conclusi, in altitudine excitati pedes .ix. Supra capreolos collocetur quadratum tignum, quo capreoli coniungantur. Ipsæ autem laterarijs circa fixis contineantur teganturque tabulis maxime palmeis: si non, ex cætera materia, quæ maxime habere potest uirtutem, præter pinum aut alnum. Hæc enim sunt fragilia, & faciliter recipiunt ignem. Circum tabulata collocentur crates extenu-

bus uirgis creberrime textis, maximeq; recentibus percrudis corijs duplicibus consutis farctis alga, aut paleis in aceto maceratis, circa tegatur machina tota. Ita ab his rejicietur plagæ balistarū, et impetus incendiōrū

DE ALIIS TESTVDINIBVS. CAP. XXI.

EST autem et aliud genus testudinis, quod reliqua omnia habet, quemadmodū que supra scripta sunt, præter capreolos: sed habet circa pluteum et pinnas ex tabulis, et superne subgrundas proclinas, supraq; tabulis et corijs firmiter fixis continentur. Insuper uero argilla cum capillo subacta ad eam crassitudinem inducatur, ut ignis omnino non possit ei machinæ nocere. Possunt autē si opus fuerit, ea machinæ ex octo rotis esse, si ad loci naturam ita opus fuerit temperare. Quæ autem testudines ad fodendum comparantur *ōprys* græce dicuntur. Cetera omnia habent, uti supra scriptum est. Frontes autem earum fiunt, quemadmodum anguli trigonorum, uti à muro tela cum in eas mittantur non planis frontibus excipiat plagas, sed ab lateribus labentes, sine periculo fodientes, qui intus sunt tucantur. Non mihi etiam uidetur esse alienum de testudine, quam Agetor Bizantius fecit, quibus rationibus sit facta exponere. Fuerat enim eius basis longitudo pedum .lx. latitudo .xviij. Arrectaria, quæ supra compactioem erant quatuor collocata, ex binis tignis fuerat compacta in altitudinibus singulorum, pedum .xxxvi. crassitudine palmi pedali, latitudine sesquipedali. Basis eius habuerat rotas octo, quibus agebatur. Fuerat autem earum altitudo pedum .uis. crassitudo pedum

Agetor bi
zantius.

trium,